

בבית המשפט העליון

רע"א 24970-11-24
רע"א 69026-03-25

לפני :

כבוד השופטת גילה כנפי-שטייניץ

המבקש ברע"א 24970-11-24
וברע"א 69026-03-25 :

אשר ליסטר

נגד

המשיבים 1-2 ברע"א 24970-11-24
וברע"א 69026-03-25 :

1. שבתאי רפאל בע"מ
2. שמואל ליסטר

המשיב 3 ברע"א 24970-11-24
והמשיב 4 ברע"א 69026-03-25 :

עו"ד מיכה צמיר

המשיב 3 ברע"א 69026-03-25 :

כונס הנכסים הרשמי

בקשות רשות ערעור על החלטות בית המשפט המחוזי
בתל אביב-יפו (השופטת ה' אסיף) מימים 10.9.2024,
28.1.2025 ו-16.9.2024 בפש"ר 26246-04-12 [נבו]

בשם המבקש ברע"א 24970-11-24
וברע"א 69026-03-25 :

עו"ד יהודה ברמי

בשם המשיבים 1-2 ברע"א 24970-
11-24 וברע"א 69026-03-25 :

עו"ד אבנר רון

בשם המשיב 3 ברע"א 24970-11-24
והמשיב 4 ברע"א 69026-03-25 :

בעצמו

בשם המשיב 3 ברע"א 69026-03-
25 : עו"ד אורי טל

חקיקה שאוזכרה :

חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967

פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], תש"ם-1980 : סע' 181

מיני-רציו :

* נדחו בקשות רשות ערעור על ההחלטות שעניינן אופן עריכת תחשיב תביעות החוב בהליך פשיטת
רגל של ערב לחובות חברת בנייה שקרסה ; נקבע, כי הפתרון ל"תאונה המשפטית" שנוצר עקב החלטות
סותרות בהליכים קודמים בין הצדדים, אינו טמון בהליכי עיון מחדש על החלטות שנתקבלו ומולאו זה

מכבר, אלא בהשבת הדיון לבית משפט של פש"ר על מנת שיכריע בגובה נשייתם של המשיבים לצורך קביעת הדיבידנד לו הם זכאים.

* חדלות פירעון – הליכי חדלות פירעון – שיקול דעת בית המשפט

* פשיטת רגל – בית משפט של פשיטת רגל – ערעור

* פשיטת רגל – עיון חוזר – ערעור

* פשיטת רגל – עיון חוזר – סמכות

* פשיטת רגל – עיון חוזר – שיקולים

* בתי-משפט – עיון חוזר – אימתי

שתי בקשות רשות ערעור שהדיון בהן אוחד, המופנות נגד החלטות שניתנו על-ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו במסגרת הליך פשיטת רגל. ברקע הדיון, סכסוך ארוך שנים בין המבקש לבין אָחיו, המשיב 1. המבקש ואחיו הקימו במשותף חברת בניה; לימים, התגלע סכסוך מר בין האחים, בגינו ניהלו השניים הליכים משפטיים מרובים. חברת הבנייה נקלעה לקשיים כלכליים, ונפתחו הליכים לפירוקה. נגד חברת הבנייה והמבקש, כמי שערב לחובותיה, נפתחו הליכי הוצאה לפועל על ידי חברת אקרשטיין וחברת נטפים; בחלוף מספר שנים, אקרשטיין ונטפים המחו את נשייתן בהליכי ההוצל"פ למשיבה 2, חברה הקשורה למשיב 1. בשנת 2012 נפתח הליך פשיטת רגל נגד המבקש, הוא ההליך שבמוקד הדיון הנוכחי. המבקש הוכרז כפושט רגל, והוגשו תביעות חוב במסגרת ההליך, בין היתר מטעם המשיבים. לאור מורכבות תביעות החוב של המשיבים, אלה יוכרעו במסגרת הליך נפרד ועצמאי. בהמשך, התיר בית המשפט המחוזי למשיבים "לשפעל" את הליכי ההוצל"פ לצורך דיון בתביעות החוב; הוגשו תביעות עצמאיות לבתי המשפט האזרחיים אשר הוכרעו בינתיים. המבקש משיג, בעיקרם של דברים, על שתי החלטות. האחת, החלטתו של בית המשפט המחוזי לעכב את הליכי ההוצל"פ שפתח המבקש, ולדחות את הדיון בבקשת המשיבים לסגירת הליכים אלה עד לאחר "שתוכרע שאלת החובות" הנדונים במסגרת הליכי ההוצל"פ; והשנייה, דחיית בקשתו לעיון מחדש בהחלטות בית המשפט – בהן נקבע כי יש לבצע את תחשיב החוב בהתאם לפסקי הדין בתביעות האזרחיות, במסגרת הליכי ההוצל"פ ולא על-ידי הנאמן בהליך הפש"ר. לטענתו, קביעת רשמות כי אין מוסמכות לבצע את התחשיב בהתאם להוראות הפקודה, מהווה שינוי נסיבות המצדיק כי בית המשפט המחוזי "יטול את ההכרעה לידו בתביעות החוב ובטענות השונות ולא ייתן את ידו להמשך של עינוי דין בלתי נפסק". הנאמן סבור כי יש לקבל את בקשות רשות הערעור. בתשובתו לבקשות, טען הנאמן כי תחשיבי החוב שבוצעו בהליכי ההוצל"פ אינם מקיימים אחר פסיקת בית המשפט העליון העליון במסגרת ההתדיינות בין הצדדים, אשר הורתה על ביצועם בהתאם להוראות פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ם-1980; בהמשך לכך נטען, כי אין בתחשיבים האמורים כדי לקדם את חלוקת הדיבידנד לנושים בהליך הפש"ר. לעומת זאת, הכנ"ר תמך בעמדת המשיבים, לפיה יש לדחות את הבקשה. אשר להחלטת בית המשפט המחוזי הנוגעת לעיכוב הליכי ההוצל"פ שפתח המבקש עד למתן הכרעה בהליכי ההוצל"פ – נטען כי מדובר בהחלטה בעלת אופי דיוני אשר ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בה; וממילא, הטענות בעניין זה הפכו לתיאורטיות. אשר לבקשת המבקש להעביר את ההכרעה בתביעות החוב של המשיבים להליך הפש"ר – נטען כי אכן, ההכרעה בעניין זה בהליכי ההוצל"פ גרמה ל"תאונה משפטית", הן בהיבט הריבית והן בהיבט טענות הקיזוז, בשל השוני בין דיני ההוצל"פ ודיני הפש"ר. עם זאת, לעמדת הכנ"ר, הקביעה כי תביעות החוב יתבררו במסגרת הליכי ההוצל"פ נעשתה במספר החלטות קודמות שהפכו חלוטות. לשיטת הכנ"ר, הדרך הנכונה להעלות את

טענות המבקש נגד תוכן ההכרעות בהליכי ההוצל"פ היא באמצעות הגשת הליך ערעורי על הכרעות אלה לערכאה המתאימה.

בית המשפט העליון (השופט ג' כנפי-שטייניץ) דחה את הבקשות בעיקרן ופסק כדלקמן:

החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את הדיון בבקשת המשיבים לסגירת הליכי ההוצל"פ שפתח המבקש, עד לאחר סיום בירור תחשיבי החוב בהליכי ההוצל"פ – היא החלטה דיונית הנוגעת לאופן ניהול ההליך. כידוע, החלטות מעין אלה מצויות בליכת שיקול דעתו של בית המשפט של פשיטת רגל, אשר הוא בעל המומחיות בתחום ולו היכרות קרובה עם ההליך המתנהל לפניו – וערכאת הערעור תיטה שלא להתערב בהן, אלא במקרים חריגים. עניינו של המבקש אינו נמנה עם אותם מקרים חריגים. מכל מקום, החלטה זו איבדה מחשיבותה משעה שההכרעות המהותיות בהליכי ההוצל"פ כבר ניתנו, וכל שנותר הוא להשלים את עריכתו של תחשיב החוב בעניין אקראיין בהתאם להחלטות אלו. ממילא, עתיד בית המשפט המחוזי להידרש לבקשה זו בקרוב.

אשר להשגתו השנייה – המבקש עותר לשנות מהחלטה בה נקבע כי תחשיב החוב בהתאם לפסקי הדין בתביעות האזרחיות, ייעשה במסגרת הליכי ההוצל"פ ולא בהליך הפש"ר. כידוע, לבית המשפט של פשיטת רגל סמכות לעיין מחדש בהחלטותיו (סעיף 181 לפקודת פשיטת הרגל) – ואולם הלכה היא כי סמכות זו תופעל ככלל רק במקרים של שינוי נסיבות מהותי או גילוי עובדה חדשה המצדיקים לשנות מן ההחלטה; או כאשר נפלה בהחלטה טעות טכנית ברורה. במקרה דנן, לא נפלה טעות בקביעת בית המשפט המחוזי כי המבקש לא הציג עילה לעיון חוזר בהחלטה הנדונה. ההחלטה שהמבקש ביקש לעיין בה מחדש היא רק אחת מבין שורה של החלטות שניתנו על-ידי בית המשפט המחוזי, החל משנת 2017, שלפיהן נדחו בקשות המבקש לסגירת הליכי ההוצל"פ והעברת ההכרעה בתביעת החוב לנאמן, תוך שנקבע כי בירור גובה החוב ייערך במסגרת הליכי ההוצל"פ. בינתיים, קוימו החלטות אלה ובפועל בוצעו תחשיבי החוב במסגרת הליכי ההוצל"פ. לפיכך, דומה כי המבקש בבקשתו האחרונה איחר את המועד לשינוי ההחלטה הנדונה.

למעשה, בקשתו של המבקש היא לערוך את תחשיב תביעות החוב של המשיבים בהתאם להוראות פקודת פשיטת הרגל, ולא בהתאם להוראות חוק ההוצל"פ. טענתו היא כי עתה, משנתברר מהחלטות רשמות ההוצל"פ, כי אין זה בסמכותן לערוך את תחשיב החוב בהתאם להוראות הפקודה, יש להורות על עריכת תחשיב החוב בבית משפט של פש"ר בהתאם להוראות הפקודה. עמדתו של הנאמן דומה. גם הכנ"ר מסכים לטענת המבקש כי העברת ההכרעה בתחשיב החוב ללשכת ההוצאה לפועל גרמה ל"תאונה משפטית", הן בהיבט של גובה הריבית והן בהיבט של טענות הקיזוז, שעה שהוראות פקודת פשיטת הרגל קובעות הסדרים שונים מאלה הקבועים בחוק ההוצל"פ. עם זאת, הוא סבור, כי השגה נפלה בהחלטות שנתקבלו על-ידי רשמות ההוצל"פ, אשר ביססו הכרעותיהן על חוק ההוצל"פ ולא על הפקודה – ולפיכך הדרך המתאימה להשיג על כך היא באמצעות הגשת הליך ערעורי על החלטות אלה, חלף הגשת בקשה נוספת להעברת תביעות החוב להכרעת הנאמן. לא בטוח כי עמדת הכנ"ר היא העמדה המתחייבת, כאשר בהתדיינות בין הצדדים מחד גיסא נקבע על-ידי בית המשפט העליון, כי בית המשפט האזרחי ידון בתביעות החוב "כאילו היה בית המשפט של פש"ר או המנהל המיוחד", ומאידך גיסא נקבע על-ידי בית המשפט האזרחי – החלטה שיושמה על-ידי רשמת ההוצל"פ – כי יחולו על החוב "ההסדרים לפי חוק ההוצאה לפועל". דומה כי הוראות אלה יצרו שני מסלולי חישוב נורמטיביים שונים, ובהיבטים מסוימים אף סותרים. מכל מקום, הפתרון ל"תאונה המשפטית" האמורה, אינו טמון בהליכי עיון מחדש על החלטות שנתקבלו ומולאו זה מכבר, אלא בהשבת הדיון לבית משפט של פש"ר על מנת שיכריע בגובה נשייתם של המשיבים לצורך קביעת הדיבידנד לו הם זכאים. במסגרת זו, יהיה

הצדדים רשאים להעלות את טענותיהם לעניין הפער בין שני מסלולי החישוב השונים והשלכותיו על גובה הנשייה והדיבידנד, ובית המשפט המחוזי יכריע בדבר כחוכמתו.
לאור האמור, הבקשות נדחו בעיקרן.

החלטה

לפניי שתי בקשות רשות ערעור שהדיון בהן אוחד, המופנות נגד שלוש החלטות שניתנו על-ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופטת ה' אסיף) בפש"ר [26246-04-12](#). רע"א [24970-11-24](#) [נבו] (להלן: בקשת רשות הערעור הראשונה) מכוונת נגד החלטות בית המשפט המחוזי מיום 10.9.2024 ומיום 16.9.2024; ורע"א [69026-03-25](#) (להלן: בקשת רשות הערעור השנייה) מכוונת נגד החלטה מיום 28.1.2025.

רקע עובדתי

1. במוקד הדיון, סכסוך ארוך שנים בין המבקש לבין אָחיו, המשיב 1. בקליפת אגוז, המבקש ואחיו הקימו במשותף את חברת הבנייה המעמים בע"מ (להלן: המעמים). למעמים נוצרו חובות לחברת אקרשטיין בע"מ ולחברת נטפים (להלן בהתאמה: אקרשטיין ו-נטפים), להם ערב המבקש. לימים, התגלע סכסוך מר בין האחים, בגינו ניהלו השניים הליכים משפטיים מרובים; המעמים נקלעה לקשיים כלכליים, ונפתחו הליכים לפירוקה. נגד המעמים והמבקש, כמי שערב לחובותיה, נפתחו הליכי הוצאה לפועל: בגין שטר חוב שנמסר לאקרשטיין נפתח בשנת 2000 תיק הוצל"פ 26-09182-00-0; ובגין החוב לנטפים נפתח בשנת 2001 תיק הוצל"פ 34-03278-01-8 (להלן בהתאמה: הליך אקרשטיין, הליך נטפים וביחד: הליכי ההוצל"פ). בחלוף מספר שנים, אקרשטיין ונטפים המחו את נשייתן בהליכי ההוצל"פ למשיבה 2, חברה הקשורה למשיב 1 (להלן יחד: המשיבים).

2. בשנת 2012 נפתח הליך פשיטת רגל נגד המבקש, הוא ההליך שבמוקד ענייננו (להלן: הליך הפש"ר). המבקש הוכרז כפושט רגל, המשיב 3 מונה כנאמן על נכסיו (להלן: הנאמן), והוגשו תביעות חוב במסגרת ההליך, בין היתר מטעם המשיבים. ביום 5.5.2016 ניתן למבקש צו הפטר מחובותיו. עוד קודם להחלטה זו, הורה בית המשפט המחוזי (סגן הנשיאה א' אורנשטיין), בהחלטותיו מן הימים 13.1.2016 ו-16.3.2016, כי לאור מורכבות תביעות החוב של המשיבים, אלה יוכרעו במסגרת הליך נפרד ועצמאי. בהמשך לכך קבע בית המשפט המחוזי בצו ההפטר, כי החובות למשיבים "יוחרגו"

מתחולת הצו; וכי ככל שתביעות החוב יתקבלו, יהיו המשיבים זכאים לדיבידנד. בהתאם לכך, הורה על עיכוב מחצית מכספי קופת הנשייה על מנת להבטיח את תשלום הדיבידנד למשיבים. בפסק דינו של בית משפט זה מיום 9.4.2017 בערעור שהוגש על החלטות אלה, הובהר כי מדובר בהחרגה דיונית בלבד של תביעות החוב, כי החוב הוא בר תביעה, ולא הוחרג מהותית מתחולת צו ההפטר, אלא הוחרג "בחנינת 'הסמכת' בית המשפט האזרחי לדין כאילו היה בית המשפט של פש"ר או המנהל המיוחד" (ע"א [3580/16](#), [נבו] להלן: פסיקת העליון).

3. ביום 23.3.2017 התיר בית המשפט המחוזי למשיבים "לשפעל" את הליכי ההוצל"פ לצורך דיון בתביעות החוב, תוך שלנאמן ולמבקש נשמרה הזכות לנקוט בכל הליך, לרבות הגשת התנגדויות. בהמשך, בהתאם להיתר שניתן, הוגשו תביעות עצמאיות לבתי המשפט האזרחיים. תביעות אלה הוכרעו בפסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 28.12.2022 בע"א [65904-06-21](#), [נבו] שעסק בחוב לאקרשטיין (להלן: פסק הדין בעניין אקרשטיין); ובפסק דינו של בית משפט השלום מיום 12.10.2023 בת"א [26854-06-18](#), [נבו] שעסק בחוב לנטפים (להלן ביחד: פסקי הדין). באשר לחוב לאקרשטיין על-פי שטר החוב, נקבע כי זה מוגבל לסך של 92,500 ₪ בתוספת ריבית והצמדה החל מיום 7.11.2007 בתוספת 8.5% מע"מ; כי "הטענות הנטענות בדבר תשלומים כאלה ואחרים על חשבון השטר, תתבררנה בלשכת ההוצל"פ"; כי המשיבה 2 תישא בהוצאות המבקש בסך 30,000 ₪; וכי יחולו על סכום החוב "ההסדרים לפי [חוק ההוצאה לפועל](#)". באשר לחוב לנטפים, נקבע כי זה עומד על סך של 45,000 ₪ בתוספת ריבית והצמדה כחוק מיום 24.5.2010; כי "הטענות לקיזוז מע"מ ותשלומים אחרים יתבררו בפני הנאמן בהליך הפש"ר או לחילופין במסגרת תיק ההוצל"פ, בהתאם לדין"; וכי המשיבים יישאו בהוצאות המבקש בסך של 15,000 ₪.

4. ביום 5.6.2023, הגיש המבקש בקשה לבית המשפט המחוזי בגדרי הליך הפש"ר, ובה ביקש "להורות לנאמן לבצע את החישובים בגין הכספים שיגיעו למשיבים מקופת הפש"ר" בהתאם לסכומי החוב שנקבעו בפסקי הדין, ולהורות על סגירת הליכי ההוצל"פ. בית המשפט המחוזי (השופטת א' לושי-עבודי) דחה את הבקשה בהחלטתו מיום 22.11.2023, תוך שקיבל את עמדת המשיבים והמשיב 4 (להלן: הכנ"ר) לפיה יש לבצע את תחשיב החוב בהתאם לפסקי הדין, במסגרת הליכי ההוצל"פ. בקשה לעיון חוזר בהחלטה זו, נדחתה אף היא בהחלטה מיום 28.11.2023.

5. ביני לביני, הגישו המשיבים בקשה לביטול ההפטר שניתן למבקש בהליך הפש"ר, בטענה להסתרת נכסים ולהטעיית בית המשפט (להלן: הבקשה לביטול ההפטר). בהתייחס לבקשה זו נערכו במרוצת השנים מספר דיונים לפני בית המשפט המחוזי, התנהל הליך גישור בין הצדדים שלא עלה יפה, הוגשו בקשות שונות וניתנו הוראות בעניינן – ומבלי שנתקבלה הכרעה סופית בבקשה.

6. ביום 30.5.2024 הגישו המשיבים בקשה נוספת, הנוגעת לשלושה הליכי הוצאה לפועל בהם נקט המבקש לגביית סכומי ההוצאות שנפסקו לטובתו במסגרת ההתדיינויות השונות עם המשיבים בקשר עם תביעות החוב (להלן: הליכי ההוצל"פ שפתח המבקש). המשיבים ביקשו להורות על סגירת ההליכים האמורים, ולחלופין לעכבם עד להכרעה בבקשתם לביטול ההפטר – בטענה כי אלה נפתחו בניגוד להחלטות בית המשפט המחוזי, ובשל טענת קיזוז העומדת להם. בהחלטתו מיום 5.6.2024, הורה בית המשפט המחוזי על השעיית הליכי הגביה בהליכי ההוצל"פ שפתח המבקש באופן זמני.

7. ביום 18.8.2024 הגיש המבקש "בקשה בכתב והבהרה" ובה ביקש שלושה סעדים: הראשון, "לשנות" את החלטת בית המשפט המחוזי מיום 22.11.2023, כך שתחשיב החוב ייערך על-ידי הנאמן ולא במסגרת הליכי ההוצל"פ; השני, "לדחות את הבקשה לביטול הליכי הפש"ר לאחר שתינתן הכרעה בתביעות החוב של [המשיבים]"; והשלישי, לבטל את עיכובם הזמני של הליכי ההוצל"פ שפתח המבקש.

8. בהחלטותיו מן הימים 10.9.2024 ו-16.9.2024 – מושא בקשת רשות הערעור הראשונה – קבע בית המשפט המחוזי, כי המבקש לא הציג עילה לעיון מחדש בהחלטה מיום 22.11.2023. עוד נקבע, כי רק לאחר שיוכרע גובה החוב במסגרת הליכי ההוצל"פ, ניתן יהיה לדון בבקשת המשיבים לביטול ההפטר או בבקשתם לסגירת הליכי ההוצל"פ שפתח המבקש – תוך שצוין כי לאחר מתן ההכרעה בעניין זה, יהיה כל אחד מהצדדים רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה מתאימה.

9. בחודש דצמבר 2024, ניתנו הכרעות בהליכי ההוצל"פ (החלטת הרשמת כ' שפירא ברגמן מיום 3.12.2024 בהליך אקרשטיין; והחלטת הרשמת א' יהונתן ארוש מיום 17.12.2024 בהליך נטפים). במסגרת שתי ההחלטות נקבע כי יש לבצע את תחשיב החוב לפי הוראות [חוק ההוצאה לפועל](#), התשכ"ז-1967 (להלן: חוק ההוצל"פ),

ולא בהתאם ל**פקודת פשיטת הרגל** [נוסח חדש], התש"ם-1980 (להלן: פקודת פשיטת הרגל או הפקודה), כפי שביקש המבקש. כן נתקבלו, בין היתר, הכרעות בנוגע לטענות קיזוז שונות שהעלו הצדדים.

10. בעקבות התפתחויות אלה, פנה המבקש ביום 31.12.2024 לבית המשפט המחוזי בבקשה "להורות על ביצוע תחשיב ולהעביר את ההכרעה בתביעות החוב של [המשיבים] בתיקי נטפים ואקרשטיין לידי הנאמן תחת עינו הפקוחה של ביהמ"ש הנכבד, תוך שינוי ההחלטות הקודמות ולפיה מלאכה זו הועברה לידי רשמי ההוצל"פ". זאת, משטען לקשיים שונים בהחלטות שניתנו בהליכי ההוצל"פ, ובראשם ביצוע תחשיב החוב בהתאם לחוק ההוצל"פ ולא לפי **פקודת פשיטת הרגל**, ומתן החלטות סותרות בעניין קיזוז ההוצאות.

11. בהחלטתו מיום 28.1.2025 – מושא בקשת רשות הערעור השנייה – דחה בית המשפט המחוזי את בקשת המבקש. נקבע, כי מדובר ב"חוליה נוספת בשרשרת של בקשות שמגיש החייב, בנסיון לשנות החלטות קודמות ולהביא לכך שתחשיב תביעות החוב יבוצע על ידי הנאמן ולא על ידי ההוצאה לפועל", וכי דין הבקשה להידחות מכל הטעמים שפורטו בהחלטות הקודמות שניתנו בנושא. כן נקבע כי יש לדחות את טענות המבקש נגד החלטותיהן של הרשמות, "משום שהגשת הבקשה הנוכחית אינה הדרך להשיג על אותן החלטות".

בקשות רשות הערעור

12. במסגרת בקשת רשות הערעור הראשונה, עותר המבקש להורות על ביטול עיכובם הזמני של הליכי ההוצל"פ שפתח לגביית ההוצאות; להורות לבית המשפט המחוזי לדון בכל הבקשות העומדות בהליך הפש"ר, לרבות "בקשות המבקש לסגור את תיקי ההוצל"פ נטפים ואקרשטיין [...] וכן להכריע בתביעות החוב בביהמ"ש של פש"ר ולא בלשכות ההוצל"פ".

13. במסגרת בקשת רשות הערעור השנייה, עותר המבקש "להורות כי התחשיבים בתיקי אקרשטיין ונטפים יבוצעו בביהמ"ש של פש"ר בהתאם להוראות פקודת הפש"ר תוך שוויון בין כל הנושים". בהקשר זה שב המבקש ומעלה טענות שונות נגד החלטותיהן של הרשמות בהליכי ההוצל"פ. בעיקר הוא טוען, כי התחשיב שבוצע בהחלטות אלה "לא יכול להועיל במסגרת הליכי הפש"ר" משעה שנעשה בהתאם להוראות חוק ההוצל"פ

ולא לפי [פקודת פשיטת הרגל](#), באופן היוצר חוסר שוויון בין נושי המבקש. לטענתו, קביעת הרשמות כי אינן מוסמכות לבצע את התחשיב בהתאם להוראות הפקודה, מהווה שינוי נסיבות המצדיק כי בית המשפט המחוזי "ייטול את ההכרעה לידו בתביעות החוב ובטענות השונות ולא ייתן את ידו להמשך של עינוי דין בלתי נפסק".

14. הנאמן סבור כי יש לקבל את בקשות רשות הערעור. בתשובתו לבקשות, טוען הנאמן כי תחשיבי החוב שבוצעו בהליכי ההוצל"פ אינם מקיימים אחר פסיקת העליון, אשר הורתה על ביצועם בהתאם להוראות [פקודת פשיטת הרגל](#). בהמשך לכך טוען הנאמן כי אין בתחשיבים האמורים כדי לקדם את חלוקת הדיבידנד לנושים בהליך הפש"ר, ובנסיבות אלה צריך היה בית המשפט המחוזי לעשות – כך לדבריו – אחת משתיים: "להורות לרשמות ההוצל"פ לבצע תחשיב בהתאם לפסק דינו של בימ"ש עליון או למנות גורם אחר שיבצע את התחשיב [...] ובלבד שענין פעוט זה המעכב את סיום התיק יפתר".

15. המשיבים סבורים מצידם כי דין בקשות רשות הערעור להידחות – תוך שהם סומכים את ידיהם, בעיקרו של דבר, על החלטותיו של בית המשפט המחוזי; ומעלים טענות שונות נגד התנהלותו של המבקש, כמו גם התנהלותו של הנאמן בהליך.

16. אף הכנ"ר סבור כי יש לדחות את הבקשות. אשר להחלטת בית המשפט המחוזי הנוגעת לעיכוב הליכי ההוצל"פ שפתח המבקש עד למתן הכרעה בהליכי ההוצל"פ – נטען כי מדובר בהחלטה בעלת אופי דיוני אשר ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בה; וממילא, הטענות בעניין זה הפכו לתיאורטיות ואינן אקטואליות עוד משעה שההכרעה בהליכי ההוצל"פ כבר ניתנה. אשר לבקשת המבקש להעביר את ההכרעה בתביעות החוב של המשיבים להליך הפש"ר – נטען כי אכן, כטענת המבקש, ההכרעה בעניין זה בהליכי ההוצל"פ גרמה ל"תאונה משפטית", הן בהיבט הריבית והן בהיבט טענות הקיזוז. עם זאת, לעמדת הכנ"ר, הקביעה כי תביעות החוב יתבררו במסגרת הליכי ההוצל"פ נעשתה במספר החלטות קודמות של בית המשפט המחוזי מן השנים 2017 ו-2023, אשר הפכו חלוטות ולא ניתן עוד להשיג עליהן. לשיטת הכנ"ר, הדרך הנכונה להעלות את טענות המבקש נגד תוכן ההכרעות בהליכי ההוצל"פ היא באמצעות הגשת הליך ערעורי על הכרעות אלה לערכאה המתאימה.

17. המבקש הגיש תגובה לתשובת הכנ"ר, ובה שב על טענתו כי העובדה שתחשיבי החוב בהליכי ההוצל"פ נערכו לפי חוק ההוצל"פ ולא לפי הוראות הפקודה, מהווה שינוי נסיבות המצדיק לעיין מחדש בהחלטותיו הקודמות של בית המשפט המחוזי אשר העבירו את ההכרעה בעניין זה ללשכת ההוצל"פ. עוד טוען המבקש כי בניגוד לאמור בתשובת הכנ"ר, גם לאחר שייערכו תחשיבי החוב לפי ההחלטות שניתנו בהליכי ההוצל"פ, לא יהיה בכך כדי לקדם את הדיון, משמדובר בתחשיב חסר ערך שאך ינציח את אותה "תאונה משפטית" הגורמת למבקש לעיניו דין מתמשך.

דיון והכרעה

18. לאחר שעיינתי בבקשות רשות הערעור ובתשובות להן על נספחיהן, ושקלתי בכובר ראש את כלל טענות הצדדים – נחה דעתי כי דין הבקשות להידחות בעיקרן.

19. המבקש משיג, בעיקרם של דברים, על שתי החלטות. האחת, החלטתו של בית המשפט המחוזי לעכב את הליכי ההוצל"פ שפתח המבקש, ולדחות את הדיון בבקשת המשיבים לסגירת הליכים אלה עד לאחר "שתוכרע שאלת החובות" הנדונים במסגרת הליכי ההוצל"פ (החלטה מיום 16.9.2024); והשנייה, דחיית בקשתו לעיון מחדש בהחלטות בית המשפט – ובפרט בהחלטתו מיום 22.11.2023 – בהן נקבע כי יש לבצע את תחשיב החוב בהתאם לפסקי הדין בתביעות האזרחיות, במסגרת הליכי ההוצל"פ ולא על-ידי הנאמן בהליך הפש"ר (החלטות מיום 10.9.2024 ומיום 28.1.2025).

20. החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את הדיון בבקשת המשיבים לסגירת הליכי ההוצל"פ שפתח המבקש, עד לאחר סיום בירור תחשיבי החוב בהליכי ההוצל"פ אקדמיים ונטפים – היא החלטה דיונית הנוגעת לאופן ניהול ההליך. כידוע, החלטות מעין אלה מצויות בליבת שיקול דעתו של בית המשפט של פשיטת רגל, אשר הוא בעל המומחיות בתחום ולו היכרות קרובה עם ההליך המתנהל לפניו – וערכאת הערעור טיטה שלא להתערב בהן, אלא במקרים חריגים (ראו, מיני רבים: [רע"א 1804/22](#) משוב שירותים בע"מ נ' עשור, פסקה 20 [נבו] (26.4.2022); [רע"א 562/21](#) רונן מטרי – בתפקידו כמנהל מיוחד של עמותת תורה נ' לוונטהל, פסקה 3 [נבו] (28.1.2021)). לא מצאתי כי עניינו של המבקש נמנה עם אותם מקרים חריגים. מכל מקום, החלטה זו איבדה מחשיבותה משעה שההכרעות המהותיות בהליכי ההוצל"פ ניתנו כבר בחודש דצמבר 2024, וכל שנותר הוא להשלים את עריכתו של תחשיב החוב בעניין אקדמי.

בהתאם להחלטות שניתנו. ממילא, עתיד בית המשפט המחוזי להידרש לבקשה זו בקרוב.

21. אשר להשגתו השנייה. המבקש עותר, כזכור, לשנות מהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 22.11.2023, בה נקבע כי תחשיב החוב בהתאם לפסקי הדין בתביעות האזרחיות, ייעשה במסגרת הליכי ההוצל"פ ולא בהליך הפש"ר. כידוע, לבית המשפט של פשיטת רגל סמכות לעיין מחדש בהחלטותיו (ראו [סעיף 181 לפקודת פשיטת הרגל](#)) – ואולם הלכה היא כי סמכות זו תופעל ככלל רק במקרים של שינוי נסיבות מהותי או גילוי עובדה חדשה המצדיקים לשנות מן ההחלטה; או כאשר נפלה בהחלטה טעות טכנית ברורה (ראו למשל: [ע"א 7188/18](#) עו"ד אמיר נ' חנאי, פסקה 30 [נבו] (28.12.2020); [רע"א 5606/23](#) בלובל נ' הולנדר, פסקה 11 [נבו] (4.9.2023)). בענייננו, לא מצאתי כי נפלה טעות בקביעת בית המשפט המחוזי כי המבקש לא הציג עילה לעיון חוזר בהחלטה הנדונה.

22. החלטת בית המשפט המחוזי מיום 22.11.2023 היא רק אחת מבין שורה של החלטות שניתנו על-ידי בית המשפט המחוזי, החל משנת 2017, שלפיהן נדחו בקשות המבקש לסגירת הליכי ההוצל"פ והעברת ההכרעה בתביעת החוב לנאמן, תוך שנקבע כי בירור גובה החוב ייערך במסגרת הליכי ההוצל"פ (ראו החלטות מיום 12.7.2017; מיום 22.11.2017; מיום 22.11.2023 ומיום 28.11.2023. וראו גם [רע"א 7346/17](#) [נבו] (28.11.2017)). בינתיים, קוימו החלטות אלה ובפועל בוצעו תחשיבי החוב במסגרת הליכי ההוצל"פ. לפיכך, דומה כי המבקש בבקשתו האחרונה איחר את המועד לשינוי ההחלטה הנדונה.

23. למעשה, בקשתו של המבקש היא לערוך את תחשיב תביעות החוב של המשיבים בהתאם להוראות [פקודת פשיטת הרגל](#), ולא בהתאם להוראות חוק ההוצל"פ. טענתו היא כי עתה, משנתברר מהחלטות רשמות ההוצל"פ, כי אין זה בסמכותן לערוך את תחשיב החוב בהתאם להוראות הפקודה, יש להורות על עריכת תחשיב החוב בבית משפט של פש"ר בהתאם להוראות הפקודה. עמדתו של הנאמן דומה. גם הכנ"ר מסכים לטענת המבקש כי העברת ההכרעה בתחשיב החוב ללשכת ההוצאה לפועל גרמה ל"תאונה משפטית", הן בהיבט של גובה הריבית והן בהיבט של טענות הקיזוז, שעה שהוראות [פקודת פשיטת הרגל](#) קובעות הסדרים שונים מאלה הקבועים בחוק ההוצל"פ. עם זאת הוא סבור, כי השגגה נפלה בהחלטות שנתקבלו על-ידי רשמות ההוצל"פ, אשר

ביססו הכרעותיהן על חוק ההוצל"פ ולא על הפקודה – ולפיכך הדרך המתאימה להשיג על כך היא באמצעות הגשת הליך ערעורי על החלטות אלה, חלף הגשת בקשה נוספת להעברת תביעות החוב להכרעת הנאמן.

24. כשלעצמי, אינני משוכנעת כי עמדת הכנ"ר היא העמדה המתחייבת, כאשר מחד גיסא נקבע על-ידי בית משפט זה, כי בית המשפט האזרחי ידון בתביעות החוב "כאילו היה בית המשפט של פש"ר או המנהל המיוחד", ומאידך גיסא נקבע על-ידי בית המשפט האזרחי – החלטה שיושמה על-ידי רשמת ההוצל"פ – כי יחולו על החוב "ההסדרים לפי [חוק ההוצאה לפועל](#)" (ראו פסק הדין בעניין אקרשטיין, בפסקה 22; וכן החלטת בית המשפט המחוזי מיום 22.11.2023 בה נקבע כי יש לבצע את תחשיב החוב בהתאם לפסקי הדין של הערכאות האזרחיות). דומה כי הוראות אלה יצרו שני מסלולי חישוב נורמטיביים שונים, ובהיבטים מסוימים אף סותרים. מכל מקום, הפתרון ל"תאונה המשפטית" האמורה, אינו טמון בהליכי עיון מחדש על החלטות שנתקבלו ומולאו זה מכבר, אלא בהשבת הדיון לבית משפט של פש"ר על מנת שיכריע בגובה נשייתם של המשיבים לצורך קביעת הדיבידנד לו הם זכאים. במסגרת זו, יהיה הצדדים רשאים להעלות את טענותיהם לעניין הפער בין שני מסלולי החישוב השונים והשלכותיו על גובה הנשייה והדיבידנד, ובית המשפט המחוזי יכריע בדבר כחוכמתו, מבלי שאני נוקטת עמדה לגוף הדברים.

25. בכפוף לאמור לעיל, בקשות רשות הערעור נדחות ללא צו להוצאות. בשולי ההחלטה אעיר, כי לנוכח חלוף הזמן מאז ניתן צו ההפטר, וההליכים הרבים שהתקיימו מאז, יש לעשות מאמץ ולהכריע בתביעת החוב של המשיבים בהקדם. זאת בפרט, משהסוגיה היחידה שנותרה על הפרק נוגעת להיבטים מסוימים של אופן חישוב תביעות החוב, ועל פני הדברים אינה מורכבת.

ניתנה היום, ג' אלול תשפ"ה (27)
אוגוסט 2025).

גילה כנפי-שטייניץ
שופטת

גילה כנפי שטייניץ 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)